

KURUMLARDA VE SERMAYE PİYASASINDA VERGİLENDİRME

2022/2. GÜNCELLEME NOTU

* Halka Açık Şirketlerin durumu:

Gerek Kurumlar Vergisi, gerekse kâr payı üzerinden yapılan stopaj açısından halka açık olmayan şirketler ile halka açık ortaklıkların vergilendirilmesi açısından herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

Bununla birlikte 17.11.2020 tarih ve 31307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7256 sayılı Kanun’un 35. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32. maddesine eklenen düzenleme ile birlikte, en az %20 oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanacağı öngörülmüştür.

*****Bu noktada halka arzları özendirmek maksadıyla halka açık olmayan şirketler ile ilk defa halka arz olunan şirketler arasında kurumlar vergisi oranı bakımından farklılaştırmaya gidilmiştir.**

Bu düzenlemenin yanı sıra, **Kurumlar Vergisi Kanununa yapılan ekleme neticesinde ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanacaktır.** Aynı zamanda sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına da kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanacaktır. Ancak bu kazançların ihracata isabet eden kısmı için yedinci fıkra hükmüne göre ayrıca indirim uygulanmayacaktır. Hal böyle iken, en az %20 oranında borsaya açılan şirketler takip eden ilk beş hesap dönemi boyunca hem iki 2 puanlık indirimden, hem de ihracat yapımları veya gereken şartları haiz olarak üretim faaliyetiyle iştigal etmeleri halinde münhasıran bu gelirleri için 1 puanlık indirimden yararlanabileceklerdir.

Kurumlar Vergisi İstisnaları;

8) Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Kapsamında Getirilen İstisnalar; 29.01.2022 tarihli ve 31734 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7352 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanununa geçici 14. madde eklenmiştir.

1) Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu

değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

4) Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Cumhurbaşkanı istisnayı 30/6/2022 ve/veya 30/9/2022 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulamaya yetkilidir.

5) Bu madde kapsamındaki istisnalar 2022 yılı sonuna kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanır.

6) Bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

7) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı

şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.

8) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyası cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

***Cumhurbaşkanı kararı ile, Bankalar tarafından ihraç edilen; 23.12.2020-31.03.2022 tarihleri arasında iktisap edilmiş tahvil ve bonolardan elde edilen gelirlere uygulanacak stopaj oranlarının geçerlilik süresi; 31.12.2022 olarak güncellenmiştir.**

***Cumhurbaşkanı kararı ile, 30.09.2020-31.03.2022 tarihleri arasında elde edilen mevduat faiz getirilerine uygulanacak stopaj oranlarının geçerlilik süresi, 31.12.2022 olarak güncellenmiştir.**

***Bankaların fon kullanıcısı olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelirlere uygulanan geçici stopaj oranlarının 5360 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30.06.2022'ye, 5752 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile de 31.12.2022'ye uzatıldığı bilgisi eklenerek güncellenmiştir.**

***Yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarına uygulanan %0'lık geçici stopaj oranının 5360 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30.06.2022'ye, 5752 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile de 31.12.2022'ye kadar uzatıldığı bilgisi eklenerek güncellenmiştir.**

***Borsa yatırım fonlarının alım satımından elde edilen kazançlara uygulanan %0'lık geçici stopaj oranının 5360 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30.06.2022'ye, 5752 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile de 31.12.2022'ye kadar uzatıldığı bilgisi eklenerek güncellenmiştir.**